

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3524/2567

ธนาคาร ก.โจทก์ นาย ค. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 215, ป.วิ.พ. มาตรา 245, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองให้ชำระค่าเสียหายโดยอาศัยอำนาจแห่งมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนที่พิพากษาให้จำเลยที่ 1 ต้องคืนรถที่เช่าซื้อในสภาพที่เรียบร้อยใช้การได้ดี อันเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นใหม่จากการคืนรถที่เช่าซื้อที่ไม่อยู่ในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดี ซึ่งเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อน โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การนั้นก็ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 215 แต่ค่าขาดราคาที่เป็นจำนวนจากส่วนต่างของเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดกับราคารถใช้แทนตามคำพิพากษาในคดีก่อนมิใช่ความเสียหายที่แท้จริงอันเกิดจากความชำรุดทรุดโทรมที่เกิดจากการใช้รถโดยปราศจากความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงใช้ จึงมิใช่ค่าเสียหายอันเนื่องจากการคืนรถที่เช่าซื้อที่ไม่อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและใช้การได้ดีที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาในคดีก่อน โจทก์จึงไม่อาจฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าเสียหายเป็นค่าขาดราคาารถได้ จำเลยที่ 2 เป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อน ซึ่งจะต้องชำระหนี้อย่างเดียวกับจำเลยที่ 1 ถือเป็นการชำระหนี้อันมีอาจแบ่งแยกได้ จำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เช่นเดียวกับจำเลยที่ 1 ศาลย่อมมีอำนาจพิพากษาให้มีผลไปถึงจำเลยที่ 2 ที่มีได้ฎีกาได้ ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 245 (1) ประกอบมาตรา 252 และ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองชำระเงิน 331,869.16 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสองให้การขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ และให้โจทก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลยทั้งสอง โดยกำหนดค่าทนายความเป็นเงิน 5,000 บาท โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้ศาลชั้นต้นรวมสั่งเมื่อมีคำพิพากษาใหม่ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ฟังได้ว่า ในคดีก่อนโจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ว่าผิดสัญญาเช่าซื้อ และจำเลยที่ 2 ผิดสัญญาค้ำประกัน เป็นคดีหมายเลขดำที่ ผบ 979/2562 หมายเลขแดงที่ ผบ 1113/2562 วันที่ 4 ตุลาคม 2562 ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ส่งมอบรถที่เช่าซื้อคืนโจทก์ในสภาพเรียบร้อยและใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 930,000 บาท และให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าเสียหายเป็นค่าขาดประโยชน์พร้อมดอกเบี้ย หากจำเลยที่ 1 ไม่ปฏิบัติตาม ให้จำเลยที่ 2 ชำระหนี้แทนเฉพาะค่าขาดประโยชน์ 20,000 บาท ต่อมาวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 โจทก์ได้รับมอบรถคันที่เช่าซื้อคืน และวันที่ 21 เมษายน 2563 โจทก์นำรถที่

เช่าซื้อออกขายทอดตลาดได้เงิน 598,130.84 บาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ซึ่งได้รับอนุญาตให้ฎีกาว่า จำเลยทั้งสองต้องรับผิดชอบค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด โดยโจทก์ฎีกาขอให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าเสียหายเป็นค่าขาดราคารถเป็นเงิน 331,869.16 บาท พร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ โดยคำนวณจากส่วนต่างราคารถใช้แทนตามคำพิพากษาในคดีก่อนกับเงินที่ได้จากการขายทอดตลาด เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองเรียกค่าเสียหายโดยอ้างว่ารถที่เช่าซื้อที่โจทก์ได้รับคิมนั้นอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมจากการใช้งานโดยปราศจากความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงใช้ จึงเป็นการฟ้องให้ชำระค่าเสียหายโดยอาศัยอำนาจแห่งมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนที่พิพากษาให้จำเลยที่ 1 ต้องคืนรถที่เช่าซื้อในสภาพที่เรียบร้อยใช้การได้ดี อันเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นใหม่จากการคืนรถที่เช่าซื้อที่ไม่อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยใช้การได้ดี ซึ่งเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อน โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิดแต่การนั้นก็ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 215 อย่างไรก็ดี ราคารถที่ได้จากการขายทอดตลาดขึ้นอยู่กับความต้องการ และความพอใจของผู้เข้าประมูลซื้อทอดตลาด และสภาพทั่วไปของรถ เช่น ปีที่ผลิตรถ ความนิยมของรถ การใช้งานและความสมบูรณ์ของรถ ดังนั้น ค่าขาดราคาที่คำนวณจากส่วนต่างของเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดกับราคารถใช้แทนตามคำพิพากษาในคดีก่อน จึงไม่อาจใช้เป็นข้อพิสูจน์ถึงความชำรุดของรถได้ เพราะมิใช่ความเสียหายที่แท้จริงอันเกิดจากความชำรุดทรุดโทรมของรถที่เช่าซื้อที่เกิดจากการใช้รถโดยปราศจากความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงใช้ ค่าขาดราคาที่โจทก์ฎีกาจึงมิใช่ค่าเสียหายอันเนื่องจากการคืนรถที่เช่าซื้อที่ไม่อยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและใช้การได้ดีที่จำเลยที่ 1 ต้องรับผิดชอบตามคำพิพากษาในคดีก่อน โจทก์จึงไม่อาจฟ้องขอให้จำเลยที่ 1 ชำระค่าเสียหายเป็นค่าขาดราคารถได้ เมื่อโจทก์ฟ้องโดยกล่าวอ้างข้อเท็จจริงว่ารถที่เช่าซื้อที่ส่งมอบคืนแก่โจทก์นั้นอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมอันเนื่องจากการใช้งานโดยปราศจากความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงใช้ โจทก์จึงมีภาระในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามที่โจทก์กล่าวอ้าง พยานโจทก์คงมีเพียงนายอลงกรณ์ ผู้รับมอบอำนาจช่วงโจทก์และทนายความเป็นพยานเพียงปากเดียวเบิกความแต่เพียงว่า โจทก์ได้เข้าครอบครองรถยนต์คันที่เช่าซื้อและได้นำรถยนต์คันที่เช่าซื้อประมูลออกขายทอดตลาด มีบุคคลภายนอกเข้าสู่ประมูลราคากัน แต่เนื่องจากรถยนต์มีสภาพทรุดโทรม อันเนื่องจากการใช้งานโดยปราศจากความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงใช้ โดยมีผู้เข้าประมูลสู่ราคารถยนต์ที่เช่าซื้อได้เป็นเงิน 598,130.84 บาท เมื่อนำไปหักชำระหนี้ตามคำพิพากษาแล้วยังมีส่วนต่างอีก 331,869.16 บาท โดยไม่ปรากฏพยานหลักฐานอื่นสนับสนุน ทั้งเมื่อพิจารณาตามบันทึกการตรวจสภาพและส่งมอบรถยนต์และภาพถ่ายรถยนต์ที่เช่าซื้อทำ คำฟ้องก็ไม่ปรากฏว่ารถอยู่ในสภาพทรุดโทรม พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาจึงรับฟังไม่ได้ว่าสภาพรถที่เช่าซื้อที่คืนแก่โจทก์นั้นมีความชำรุดทรุดโทรมอันเนื่องจากการใช้งานโดยปราศจากความระมัดระวังเยี่ยงวิญญูชนพึงใช้ตามที่โจทก์กล่าวอ้าง จึงมีผลเท่ากับว่ารถที่เช่าซื้อที่โจทก์ได้รับคิมนั้นอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยและใช้การได้ดี อันเป็นการชำระหนี้ที่ต้องตามความประสงค์อันแท้จริงแห่งมูลหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อนแล้ว โจทก์จึงไม่อาจเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนจากจำเลยที่ 1 ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 215 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 วินิจฉัยว่าจำเลยที่ 1 ไม่ต้องรับผิดชอบชำระค่าเสียหายแก่โจทก์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น คดีนี้มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 หรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า โจทก์ฟ้องโดยอาศัยหนี้ที่เกิดขึ้นตาม

คำพิพากษาเป็นหลักแห่งข้อหาในการบังคับตามสิทธิของโจทก์เรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลย ทั้งสองให้รับผิดชอบใช้มาตรการกึ่งส่วนที่ยังขาดจำนวนได้ เห็นว่า เมื่อจำเลยที่ 2 เป็น ลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดีก่อน ซึ่งจะต้องชำระหนี้เช่นเดียวกับจำเลยที่ 1 ถือเป็นการชำระหนี้ อันมีอาจแบ่งแยกได้ จำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์เช่นเดียวกับจำเลยที่ 1 ศาลย่อมมีอำนาจ พิพากษาให้มีผลไปถึงจำเลยที่ 2 ที่มีได้ฎีกาได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 245 (1) ประกอบมาตรา 252 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7 จำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ยกฟ้องจำเลยที่ 2 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียม ชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สมชาย อุดมศรีสำราญ · ชาญณรงค์ ปราณจิตต์ · ทวีศักดิ์ อุณนาทรรัตนกุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3524/2567>